

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
z przedmiotu muzyka klasa 5
w Zespole Szkół Publicznych
w Kliniskach Wielkich**

**Wymagania sformulowano w oparciu
o *“Program nauczania ogólnego muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej”*
autorstwa Moniki Gromek, Grażyny Kilbach *“Lekcja muzyki”***

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania ogólne

Ocena niedostateczna:

Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

• niezbyt poprawnie z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej dwie piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia,• gra na instrumencie melodycznym gamę i co najmniej dwa utwory przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia,• na każdej lekcji próbuje podejmować działania muzyczne (śpiewanie, granie, nauka podstawowych kroków tanecznych itp.) korzystając z pomocy nauczyciela,• dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,• wymienia niektóre terminy muzyczne,• łączy niektóre nazwy solmizacyjne i literowe z nutami,• wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela lub w grupie.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

• z dużą pomocą nauczyciela lub w grupie śpiewa co najmniej trzy piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia.

- z dużą pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym co najmniej trzy melodie przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego, wybranego przez ucznia.
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych.
- wymienia i rozumie niektóre terminy i pojęcia muzyczne,

Ocena dobra:

- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa co najmniej cztery piosenki przewidziane w programie nauczania lub z repertuaru dodatkowego.
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra co najmniej 4 melodie na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym,
- próbuje wykonywać samodzielnie proste rytmy –gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne nut
- zna podstawowe terminy muzyczne i wie co one oznaczają,
- podaje co najmniej dwa nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 5 klasy,

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa pięć piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej jedną piosenkę z repertuaru dodatkowego.
- prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych pięć melodii przewidzianych w programie nauczania,
- potrafi rytmizować teksty,
- zna i wymienia nazwy solmizacyjne i literowe nut
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i rozumie podstawowe terminy muzyczne z programu 5 klasy,
- podaje co najmniej trzy nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 4klasy,

Ocena celująca:

Uczeń:

- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa co najmniej 6 piosenek przewidzianych w programie nauczania oraz co najmniej dwie piosenki z repertuaru dodatkowego,
- prawidłowo gra na instrumentach melodycznych co najmniej pięć melodii z podręcznika oraz co najmniej dwie melodie z repertuaru dodatkowego,
- zna zapis nutowy oraz nim się posługuje,
- potrafi ułożyć melodię z gamy C-dur i zagrać ją na instrumencie melodycznym,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki,
- samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- rozpoznaje brzmienia poznanych instrumentów i głosów,

- zna terminy i pojęcia muzyczne oraz stosuje je w trakcie śpiewania i grania na instrumentach melodycznych,
- podaje co najmniej cztery nazwiska wybitnych kompozytorów z programu 4 klasy,

Formy sprawdzania wiedzy:

- śpiewanie zadanej piosenki solo lub w grupie, a cappella lub z podkładem muzycznym,
- granie na dzwonkach ,
- wyklaskanie ciągu rytmicznego,
- aktywna i twórcza praca na lekcji,
- karty pracy
- prezentacje

I półrocze- szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny Klasyfikacja śródroczna

Temat	Ocena dopuszczająca (2) Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli opanował poniższe wymagania:	Ocena dostateczna (3) Uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli opanował wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:	Ocena dobra (4) Uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:	Ocena bardzo dobra (5) Uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli opanował wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:	Ocena celująca (6) Uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
1. Na dobry początek. Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy a także zapoznają się z nowym podręcznikiem i wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny. Piosenka „Z naszymi marzeniami” oraz zabawa „Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe” służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.				

2. Tajemnicze muzyczne znaki.	• podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę <i>Na wędrówkę</i> • potrafi wskazać co najmniej dwa oznaczenia w zapisie nutowym np. fermatę i repetycję.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrówkę</i>, • gra w grupie i z dużą pomocą nauczyciela utwór <i>Na skróty</i> (na flecie) • wskazuje co najmniej trzy oznaczenia w zapisie nutowym np. repetycję, fermatę, voltę.	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Na wędrówkę</i> • gra w grupie utwór <i>Na skróty</i>, • wskazuje i wymienia co najmniej trzy nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym.	• śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrówkę</i>, • wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym,	• gra solo utwór <i>Na skróty</i> • w trakcie samodzielnego grania stosuje się do oznaczeń w zapisie nutowym.
2. Muzyczne rozmowy.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela	• śpiewa solo piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>,	• improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania

	• wie, że zdanie muzyczne składa się z poprzednika i następnika.	• potrafi określić, co jest poprzednikiem, a co następnikiem w zdaniu muzycznym. • gra w grupie <i>Wlazł kotek na płotek</i> i rozumie formę okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku),	piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik</i>, <i>następnik</i>, <i>zdanie muzyczne</i>,	• gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego o w podręczniku), • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik</i>, <i>następnik</i>, <i>zdanie muzyczne</i>, <i>okres muzyczny</i>, <i>forma muzyczna</i>.	utworu w formie okresu muzycznego.
--	--	---	---	--	------------------------------------

4. Muzyka w roli głównej.	● podejmuje próby śpiewu piosenkę <i>Muzyka</i>, ● wie, czym jest koncert, ● zna co najmniej trzy pierwsze punkty z kodeksu melomana,	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>, ● podaje co najmniej cztery zasady „Kodeksu melomana” ● wie, że w filharmonii odbywają się koncerty,	● śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Muzyka</i>, ● wymienia terminy: <i>filharmonia</i>, <i>recital</i>, <i>koncert</i>, <i>festiwal muzyczny</i>, ● podaje co najmniej pięć zasady z „Kodeksu melomana”.	● śpiewa solo piosenkę <i>Muzyka</i>, ● wymienia terminy: <i>filharmonia</i>, <i>recital</i>, <i>koncert</i>, <i>festiwal muzyczny</i>, ● podaje co najmniej sześć zasad z „Kodeksu melomana”.	● wyjaśnia terminy: <i>filharmonia</i>, <i>recital</i>, <i>koncert</i>, <i>festiwal muzyczny</i>, ● podaje wszystkie zasady „Kodeksu melomana” oraz stosuje się do zasad z „Kodeksu melomana” podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.
---------------------------	---	--	--	--	---

4. Dla nauczycieli.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i> • podejmuje próby grania w grupie pieśni <i>Gaudeamus igitur</i>, z pomocą nauczyciela, • podejmuje próby śpiewu utworu <i>Sto lat</i>,	• gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, z pomocą nauczyciela • śpiewa w grupie <i>Sto lat</i>,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Nauczycielom</i>, oraz utwór <i>Sto lat</i>, • gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • improwizuje z niewielką pomocą nauczyciela prosty układ ruchowy do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> , z niewielką pomocą nauczyciela, realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym.	• śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i>, oraz utwór <i>Sto lat</i>, • wykonuje solo pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie jeden głos na instrumencie melodycznym	• samodzielnie realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do odtwarzanej muzyki,
6. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.				
7. Wolno, szybciej, coraz szybciej.	• podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • zna i rozumie pojęcie: <i>tempo</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • wie do czego służy metronom	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • wykonuje <i>Rapowankę</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze,	• określa tempo zaprezentowanych utworów, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.

			z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>, • tłumaczy, do czego służy metronom.	• podaje co najmniej trzy rodzaje tempa,	• podaje rodzaje tempa,
8. Formy ABA i ABA1.	• podejmuje próby śpiewu w grupie <i>Śpiewankę ABA</i>, • bierze udział w zabawie muzycznej z dużą pomocą nauczyciela,	• gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, z dużą pomocą nauczyciela	• wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela <i>Śpiewankę ABA</i>, • gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • porusza się do muzyki z rekwizytem, • wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA1.	• gra solo melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA1 wśród słuchanych utworów,	• wskazuje różnice między formami ABA i ABA1 oraz przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA1
8. Metrum, czyli miara.	• podejmuje próby śpiewu w grupie w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • potrafi wskazać w zapisie nutowym metrum oraz takt.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • wie co oznacza pojęcie: <i>takt i taktowanie</i>,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • wystukuje rytm zapisany w metrum 3/4 i 4/4	• śpiewa solo piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • wystukuje samodzielnie rytm zapisany w metrum 3/4, 3/8, 4/4. • wyjaśnia znaczenie terminów:	• rozpoznaje metrum w słuchanych utworach • zna sposoby taktowania i potrafi zastosować podczas słuchania muzyki.

			• wie z czego składa się metrum • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum, akcent</i>,	<i>metrum, akcent, takt, taktowanie.</i> • zna sposoby taktowania	
10. Dzisiaj wielka jest rocznica...	• śpiewa w grupie jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • zna datę 11 listopada oraz święto obchodzone w tym dniu,	• śpiewa w grupie jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • wykonuje w grupie marszowy akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>,	• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela, • wymienia tytuły pieśni legionowych , • określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych, • wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.	• śpiewa solo jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>,	• wyjaśnia, czym jest przedtakt.

11. Andrzejko we tradycje, zwyczaje i zabawy	• podejmuje próby śpiewu jedną z proponowanych piosenek w grupie <i>Andrzeju, Andrzeju lub A idźże, chodaczku,</i> • zna co najmniej jeden zwyczaj związany z andrzejkami.	• śpiewa w grupie jedną z proponowanych piosenek <i>Andrzeju, Andrzeju lub A idźże, chodaczku,</i> • zna co najmniej dwa zwyczaje związane z andrzejkami podane w podręczniku,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Andrzeju, Andrzeju lub A idźże, chodaczku,</i> • zna co najmniej trzy zwyczaje związane z andrzejkami	• śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju lub A idźże, chodaczku,</i> • zna zwyczaje związane z andrzejkami podane w podręczniku,	• improwizuje śpiewanki, które mogłyby towarzyszyć andrzejkowemu wrózeniu, • wymyśla i prezentuje samodzielnie rytmy do podanego w podręczniku przysłowia;
---	---	---	--	---	---

			podane w podręczniku,		
12. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń				

13. Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe.	• z pomocą nauczyciela podaje zwyczaje bożonarodzeniowe, • wymienia tradycyjne dania wigilijne, • zachęcony śpiewa w grupie kolędy;	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • gra w grupie kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>, • samodzielnie wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe, • śpiewa w grupie kolędy;	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • gra w grupie kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>, • wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kultywowane w jego rodzinie i w regionie, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda</i>, <i>pastorałka</i>.	• śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki.	• gra solo kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>.
14. Kolędować <i>Małemu...</i> Kolędy i pastorałki.	• zachęcony przez nauczyciela śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> lub pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • rozpoznaje słuchane kolędy, • podejmuje próby wystukiwania rytmu w grupie pastorałki <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>.	• śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>, • rozpoznaje słuchane kolędy,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach	• śpiewa solo kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.	• rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach • śpiewa solo kolędę z repertuaru dodatkowego.

			sąsiadujących z Polską.		
--	--	--	-------------------------	--	--

15. W zimowym nastroju.	● podejmuje próby śpiewu w grupie zimową piosenkę wybraną przez nauczyciela, ● przedstawia za pomocą rysunku nastrój zimowej piosenki,	● śpiewa w grupie zimową piosenkę wybraną przez nauczyciela ● określa nastrój słuchanych utworów,	● śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela zimową piosenkę wybraną przez nauczyciela, ● określa nastrój słuchanych ● maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki.	● śpiewa solo zimową piosenkę wybraną przez nauczyciela ● uczestniczy w zabawie „Jaki to nastrój?”.	● opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.
16. Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon.	● śpiewa w grupie, unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>, lub <i>Panie Janie</i>,	● wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono</i>, <i>kanon</i>,	● śpiewa unisono w grupie i podejmuje próby śpiewu w wielogłosie piosenkę <i>Mały kanon</i> lub <i>Panie Janie</i> ● wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono</i>, <i>kanon</i>, <i>muzyka wielogłosowa</i>.	● śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> lub <i>Panie Janie</i> w wielogłosie,	● podczas słuchania utworu w formie kanonu potrafi określić, czy kanon jest jedno-, dwu-, trzy- głosowy.
16. Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie!	● Zachęcony przez nauczyciela i z dużą pomocą wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, ● wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą z dużą pomocą nauczyciela,	● wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, ● wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą.	● wykonuje <i>unisono</i> lub podejmuje próby śpiewu w wielogłosie piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, ● śpiewa i gra na flecie gamę C-	● wykonuje piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i> w wielogłosie,	● w słuchanym utworze potrafi określić ile głosów wykonuje melodię, ● opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami

			dur – <i>unisono</i> i w kanonie,		i kolegami) własny kanon rytmiczny.
--	--	--	-----------------------------------	--	-------------------------------------

18. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń				
-----------------------	--	--	--	--	--

II półrocze - szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny
Klasyfikacja roczna, uczeń spełnia wymagania edukacyjne I i II półrocza

19. Na wielu strunach. Instrumenty strunowe.	● podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, ● z pomocą nauczyciela podaje nazwy instrumentów przedstawionych na ilustracji;	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, ● wymienia instrumenty strunowe,	● śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, ● wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy.	● śpiewa solo piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, ● rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów w strunowych, ● opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.	● wie, kim jest lutnik oraz opowiada o pracy lutnika.
20. Młodość Fryderyka Chopina.	● podejmuje próby i śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, ● wie kim był Fryderyk Chopin,	● śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, ● podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina	● śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, ● wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>.	● śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, ● wyjaśnia, czym się różni mazurek od mazura?	● opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku,

21. Na ludową nutę.	• śpiewa w grupie z dużą pomocą nauczyciela piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> lub <i>Krakowiaczek jeden</i>,	• śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> lub <i>Krakowiaczek jeden</i>,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> lub	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa</i>, <i>kapela</i>. • odtwarza schemat	• wyklaskuje charakterystyczny rytm krakowiaka, • rozpoznaje brzmienie
---------------------	--	--	---	---	---

	• podejmuje próbę wykonania podstawowego kroku krakowiaka,	• wykonuje krok podstawowy krakowiaka, • wymienia instrumenty ludowe,	<i>Krakowiaczek jeden</i> , • podaje charakterystyczne cechy krakowiaka, • wyjaśnia znaczenie terminu: <i>kapela</i>.	rytmiczny synkopy, • śpiewa solo piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> lub <i>Krakowiaczek jeden</i>, • opisuje poszczególne instrumenty ludowe,	instrumentów ludowych w słuchanym utworze.
22. Folklor naszych sąsiadów.	• Zachęcony przez nauczyciela podejmuje próby śpiewu piosenki <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • podejmuje próbę nauki podstawowego kroku polki,	• wykonuje w grupie piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • tańczy polkę krokiem podstawowym, • gra akompaniament perkusyjny w grupie do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>	• wykonuje w grupie lub solo z pomocą nauczyciela piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • podejmuje próby grania na flecie melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>, • tańczy polkę krokiem podstawowym, • charakteryzuje muzykę ludową naszych sąsiadów.	• wykonuje w solo piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki naszych sąsiadów.	• układa samodzielnie, według własnego pomysłu akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>

22. Muzyka źródeł.	• podejmuje próby śpiewu w grupie - piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wymienia co najmniej jeden najstarszy instrument	• śpiewa w grupie <i>Prośba o pomyślny dzień</i> • wykonuje w grupie melodie: <i>Bele mama</i> i <i>Nie martw się</i>, • wymienia co najmniej dwa	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela <i>Prośba o pomyślny dzień</i> • wymienia instrumenty prehistoryczne	• śpiewa solo piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>,	• opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.
--------------------	--	---	---	--	--

		najstarsze instrumenty	podane w podręczniku,		
22. Śpiewajmy razem – chór.	• zachęcony przez nauczyciela wykonuje w grupie piosenkę <i>Chodź, pomaluj mój świat</i>. • wie, kto wykonuje muzykę wokálną;	• wykonuje w grupie piosenkę <i>Chodź, pomaluj mój świat</i>, • wymienia wykonawców muzyki wokálnej, • wymienia zespoły wokálne i rodzaje chórów;	• wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Chodź, pomaluj mój świat</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokálna, solista, zespół wokálny, chór, a cappella</i>.	• śpiewa solo piosenkę <i>Chodź, pomaluj mój świat</i>, • rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji,	• wymienia formy muzyki wokálnej przeznaczone do wykonania przez chór.
25. Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń				

26. Muzyka i przyroda.	• podejmuje próby śpiewu w grupie piosenkę <i>Mokro</i>, z dużą pomocą nauczyciela, • pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu, • wykonuje ilustracje do wysłuchanego utworu muzycznego,	• wykonuje w grupie z pomocą nauczyciela piosenkę <i>Mokro</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa</i>, <i>muzyka ilustracyjna</i>,	• wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Mokro</i>, • układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku,	• śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i>, • rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach, • wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego,	• układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji
27. Na majówkę.	• podejmuje próby śpiewu w grupie fragment piosenki <i>Ja</i>	• wykonuje w grupie z pomocą nauczyciela fragment piosenki	• wykonuje w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela fragment	• śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i>	• Samodzielnie gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.

	<i>Ja mam tylko jeden świat</i>	<i>Ja mam tylko jeden świat</i> • wie na czym polega tataizacja i gestodźwięki	piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i> • realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków, • tańczy wymyślony przez siebie taniec do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>.	• wykonuje akompaniament perkusyjny do piosenki,	
--	---------------------------------	---	--	--	--

28. O rodzinie w rytmie rock and rolla.	• podejmuje próby śpiewu w grupie z dużą pomocą nauczyciela piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>,	• śpiewa w grupie z pomocą nauczyciela piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • charakteryzuje muzykę rockandrollową,	• śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • charakteryzuje muzykę rockandrollową, • wykonuje krok podstawowy rock and rolla.	• śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki,	• gra akompaniament do utworu rockandrollowego.
29. Przy ognisku, czyli o akompaniamencie	• śpiewa w grupie z dużą pomocą nauczyciela piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> • wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> z pomocą nauczyciela, • wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament</i>,	• śpiewa solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenki <i>Płonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament</i>, <i>burdon</i>, <i>półplayback</i>, • wymienia rodzaje	• wykonuje piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym,	• charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.

			- akompaniamentu (burdon, akompaniament rytmiczny, akompaniament harmoniczny), • realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i>.		
--	--	--	---	--	--

30. Wakacje! Powtórzenie i utrwalenie wiadomości zdobytych w klasie piątej	● zachęcony przez nauczyciela i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>,	● śpiewa w grupie z pomocą nauczyciela piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>,	● śpiewa w grupie lub solo z niewielką pomocą nauczyciela piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>, ● bierze udział w „Muzycznym konkursie” – klasowej grze dydaktycznej.	● śpiewa solo piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>.	● śpiewa solo piosenkę z repertuaru dodatkowego .
---	---	--	--	---	---

Ocenę niedostateczną – uczeń otrzymuje tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy czwartej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu piątej klasy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotu MUZYKA

Dysleksja rozwojowa

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić większą ilość ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (w razie potrzeby zwolnić z wykonania ćwiczeń przerastających możliwości ruchowe ucznia), dotyczy w przypadku opanowania kroków podstawowych tańca;
- wielokrotnie tłumaczyć i wyjaśniać zasady i reguły różnych zadań muzycznych;
- pozwalać na korzystanie ze śpiewników, wzorów, zapisów nutowych;
- liberalnie oceniać wytwory artystyczne ucznia (śpiew, gra na instrumencie);
- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy.

Dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w ocenianiu zwrócić większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy;
- umożliwić ustne zaliczenie danej partii materiału;
- umożliwić wykonanie pracy pisemnej pismem drukowanym lub na komputerze. - używanie zeszytu formatu A4 lub A5, ale z szerszą liniaturą, szczególnie w przypadku problemów grafomotorycznych.

Dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- podczas prac pisemnych nie oceniać popełnianych błędów ortograficznych, a skupić się na znajomości treści danego materiału;

Dyskalkulia

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia (np. w przypadku metrum i wartości nut).

Inteligencja niższa niż przeciętna

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- unikać abstrakcyjnych, trudnych dla ucznia pojęć;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu lekkim

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizować nadmiar rozpraszających bodźców;
- dbać o wymianę informacji między nauczycielami i rodzicami na temat osiągnięć
- umożliwić opanowanie tylko części zadanego materiału;
- umożliwić wykonanie utworu przy pomocy nauczyciela;
- umożliwić wykonanie tylko części utworu;
- dawać uczniom odczuć, że to co robią jest ważne i ciekawe

Niepelnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;

Uczniowie z ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- pomagać uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- wydawać jasne, precyzyjne polecenie (na raz tylko jedno polecenie);
- formułować informacje dotyczące pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty;
- przypominać o regułach;
- skupiać uwagę ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie;
- często chwalić ucznia za pozytywne zachowanie;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- w miarę potrzeby opracować zrozumiały dla ucznia kontrakt (może być w formie ustnej);
- zapewnić uczniowi miejsce w pierwszej ławce.

Uczniowie słabosłyszący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna;
- umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- eliminować zbędny hałas w klasie;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- aktywizować dziecko do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- przy ocenie prac pisemnych dziecka nie uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu;
- przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
- zadawać więcej ćwiczeń muzycznych – teoretycznych, ze względu na brak dokładnej percepcji muzyki;
- aktywizować do zadań ruchowych.

Uczniowie słabowidzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwie umiejscowić dziecko w klasie, zapewniając dobre oświetlenie i widoczność;
- udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej;
- podawać modele i przedmioty do obejrzenia z bliska, np., jeśli to możliwe instrumenty, plansze ze znakami muzycznymi;
- zwracać uwagę na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużyć czas na wykonanie określonych zadań);
- umożliwić dziecku korzystanie z płyt z nagraniami utworów omawianych na lekcji;
- umożliwić wykonanie prac metodą projektu na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;
- często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Uczniowie z zespołem Aspergera

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- eliminować bodźce rozpraszające;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- popierać informacje słowne tekstem pisanym albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawiać nowe pojęcia w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- powtarzać polecenia, sprawdzać stopień zrozumienia polecenia, czekać aż uczeń rozpocznie pracę;
- używać krótkich zdań i podawać jasne instrukcje;
- zachęcać ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- używać prostego i jednoznacznego języka;
- kreatywnie wykorzystywać zainteresowania ucznia np. angażować go do działań muzycznych takich jak śpiew w chórze, czy gra na instrumencie;
- często stosować tzw. pozytywne wzmocnienia: pochwały nagradzanie;
- dzielić zadania na wieloetapowe krótsze części;
- sprawdzać wiedzę ucznia w formie jaką preferuje (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

Uczniowie z Autyzmem

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- używanie słuchawek wygłuszających, jeśli jest taka potrzeba;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;

popieranie informacji słownej gestami, mimiką;

- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i niereagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, płucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- niezadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś?", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazywanie emocji;
- opracowanie sposobów radzenia sobie z emocjami w kategorii akceptowane - nieakceptowane.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazja

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- przystosować otoczenie klasowe ograniczając ilość przeszkód (np. podczas nauki tańca);
- w przypadku nieczytelnego pisma umożliwienie uczniowi wykorzystywania komputera do sporządzania notatek i pisanie prac;
- w sytuacji, kiedy uczeń nie może sporządzać notatek samodzielnie lub na komputerze przygotowanie dla niego skróconej notatki z rysunkami i schematami;
- wydłużyć czas przeznaczony na wykonywanie danego zadania;
- z uwagi na szybszą męczliwość i trudność w koncentracji uwagi organizować przerwy przeznaczone na odpoczynek;
- podczas oceniania dostrzegać wysiłek włożony w wykonywane zadanie;
- zachęcać do współpracy w grupie;
- w przypadku dziecka z afazją obserwować, słuchać i podążać za dzieckiem;
- umożliwić fonogestykę w przypadku problemów ze śpiewem;
- nie wywoływać do tablicy, jeśli uczeń ma trudności z poruszaniem się;
- wydłużyć czas na odpowiedź ustną.

Uczeń zdolny

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stosować indywidualne formy pracy na lekcji;
- umożliwiać poszerzanie wiedzy poprzez udział w formach rozwoju zainteresowań (chór szkolny, zespół instrumentalny, szkoła muzyczna);
- przygotować do konfrontacji posiadanej wiedzy z wymaganiami konkursowymi;
- różnicować obszerność i terminowość prac;
- poszerzać treści programowe z muzyki;
- zwiększyć wymagania edukacyjne;
- przydzielanie trudniejsze zadania podczas pracy grupowej lub indywidualnej (np. wykonanie partii solowej utworu, prezentacja – samodzielne przygotowanie fragmentu lekcji);
- stwarzać sytuacje wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności, lub prac dodatkowych (np. własne kompozycje, recenzje z koncertów itp.);

różnicować stopień trudności prac klasowych i domowych;
przydzielać specjalne role np. asystent, konferansjer koncertu itp.;
powierzyć współorganizację konkursów wiedzy muzycznej – etap szkolny;
umożliwić przygotowanie projektu, czyli dłuższej formy umożliwiającej przeprowadzenie badań i analizy ciekawego zadania (np. przeprowadzenie wywiadu ze znanym muzykiem).